זון אויפגאנג — 4.18.
זון אונטערגאנג — 8.40.

די איינציקע אידישע צייטונג
אין מערב קאנאדע
עטאבלירט אין 1910
דערשיינט
יעדן טאג

דאס אידישע וואָרט
THE ISRAELITE PRESS

THE GATEWAY OF THE WEST

וועטער:
אמייסטן קלאר און וואַרים

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910. Published DAILY

Vol. 20, No. 122. Winnipeg, Thur. June 19, 1930. Published daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג דאנערשטאג כג׳ סיון, תר״ץ.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR, LENOX, TILDEN FOUNDATIONS

שטורם ברעכט אויס אין דייטשן רייכסטאג ווען אנטיסעמיט באליידיקט אידישן סאציאליסטישן דעפוטאט

קאנצלער ווירט פראטעסטירט קעגן אנטיסעמיטישע באמערקונגען. — אנטיסעמיטישער דעפוטאט אויסגעשלאָסן פון דער זיצונג, וואו אנטיסעמיטישע טעטיקייט זיינען פארהאנדלט געוואָרן

(ספעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

בערלין, יוני 19 (איטא). — א גרויסער טומל איז אויסגעבראָכן אין דייטשן רייכסטאג אויף דער נעכטיקער פלענארער זיצונג, ווען די אנטיסעמיטישע טעטיקייט אין טורינגיע, אנגעפירט פון פריקן, זיינען אויפגענומען געוואָרן פון דער זיצונג צו פארהאנדלונג. דער סקאנדאל האט זיך פארענדיקט דערמיט, וואָס דער נאציאנאל־סאציאליסטישער דעפוטאט מ. געבעלס איז אויסגעשלאָסן געוואָרן פון דער זיצונג פונ׳ם פרעזידענט פון רייכסטאג, פאול לעבע.

רייזנדיק וועגן דער פראגע, האט געבעלס, וועגנדנדיק זיך צו דעם אידיש־סאציאליסטישן דעפוטאט דר. קורט ראזנפעלד, אויסגעשריען: "וואָס דארף דאָ א איד האבן!"

דער דאָזיקער ארויסרוף האט ארויסגערופן א שטורעם פון פראטעסטן. קאנצלער ווירט איז אויפגעשפרונגען און האט אויסגערופן: "קיינער איז ניט באראכטיקט צו באליידיקן דאָ א טייל פונ׳ם דייטשן פאָלק. איך פראטעסטיר קעגן דער באהויפטונג, איז איידן זיינען פארבעטער. די איידן האבן די זעלבע רעכט אויף שוץ פון זייער פרייהייט, ווי אלע אנדערע בירגער פון דער דייטשער רעפובליק".

אין פארלויף פון דער דעבאטע, האָט פריק, דער טורינגישער מיניסטער וואָס פירט אָן מיט דער אנטיסעמיטישער טעטיקייט אין דער פראווינץ, אליין גענומען דאָס וואָרט. ער האט פארזיכערט דעם רייכסטאג, אז די נאציאָנאל־סאציאליסטן אליין זיינען נייגערליך אויסצופילן די געבאָטן פון דער קאָנסטיטוציע.

באריכטן די פראגע פון אנטיסעמיטיזם אין די טורינגישע שולן, האָט פריק געזאגט: "איך האָב שוין געזאגט, אז די שול תפלה קענען אויסלענדער איינגעפירט אין די שולן אין געצילט קענען די עלעמענטן פון דער באפעלקערונג, וואָס זיינען פרעמד צום דייטשן פאָלק, און צוזאמען דעם דייטשן פאָלק, און צוזאמען שען וועלכע די אידן פארנעמען דעם ערשטן ארט. דאָך זיינען דאָס ניט קיין תפילות פון האס, נאר פון פרויהייט".

פרעמיער קינג ווידער נאמינירט אין פרינץ־אלבערט

פרינס־אלבערט, סאסק., יוני 19. — פרעמיער וו. ל. מאקענזי קינג, וועלכער האָט פארטראָטן פרינס־אלבערט אינ׳ם לעצטן פארלאמענט, איז דאָ ווידער איינשטימיק נאמינירט געוואָרן פון דער ליבעראלער קאנווענשאָן פאר א קאנדידאט בעראלער קאנווענשאָן פאר א קאנדידאט פון דער פארטיי אין די קומענדע וואלן.

א טעלעגראמע פון פרעמיער קינג צו דער קאנווענשאָן האָט געלוטעט, אז ער וועט זיין צופרידן אנצונעמען די נאָמינאציע, אויב די קאנווענשאָן וועט אים נאָמינירן.

—(::)—

3 געטויט שיצנדיק זיך פון שטורעם אין קירך

בוקארעסט, רומעניע, יוני 19. — דריי פויערים זיינען נעכטן דער׳הרג׳עט געוואָרן און זעקס זיינען געשטאָרבן פון בראנד־וואונדן אין א דאָרף ניט ווייט פון ראנען, וועגן א בליץ אין דאָס געטראָפן אין די גלאָקן פון א קירך.

מורא האָבנדיק פאר א מעגלאכן חורבן פאראורזאכט פון א שרעקלאכן שטורעם וואָס האָט ארומגעגאפט דעם גאנצן דאָרף, זיינען דריי פויערים ארויפגעקראָכן אויף דעם שפיץ פון דער קירך און זיי האָבן אנגעהויבן צו וויגן די גלאָקן און צו קלינגען כדי דערמיט צו לאָזן וויסן דער באפעלקערונג אז זיי זאָלן קניען אין תפילה טאָן. ווען זיי האָבן בעהאלטן אין קלינגען האָט א שטארקער בליץ געטראָפן אין די גלאָקן און די דריי פויערים זיינען אויס׳ן ארט געפאלן טויט.

אין דעם זעלבן מאָמענט האָט זיך אנגעצונדן די קירך און זעקס פויערים וועלכע זיינען געקומען זוכן שוץ אין דער קירך זיינען שטארק צעברענט געוואָרן און זיי זיינען שפעטער געשטאָרבן פון די וואונדן. א צאָל אנדערע פויערים זיינען שטארק צעברענט געוואָרן.

—(::)—

כינעזישע נאציאָנאליסטישע רעגירונג זיגט אין שלאכט

שאנכאי, יוני 19. — די נאציאָנאליסטישע טרופּן, מיט דער היילף פונ׳ם פלאָט, האָבן צוריק פארכאפט טשאנגשא, א וויכטיקע שטאָט צו דרום פון האנקאו. זיי מארשירן איצט קיין קאנטאן, צו אטאקירן דאָרטן די קאָמוניסטישע ארמייען פון הינטן.

די נאנקינער רעגירונג איז אנטשלאָסן צו מאכן א סוף צו די איינשטאנדן אין דרום, כדי דערנאָך צו קאָנען מיט אירע גאנצע כחות קעמפן קעגן די מעכטיקע ארמייען פון צפון.

בשר־כשר סכסוך אין סט. לואיס שפארט אָן אין געריכט; ריכטער הייסט גוטן האנדלונג פון וועד־הכשרות

וויניפעגער בשר־כשר סכסוך זעט אויס ווי א קינדער שפיל אין פארגלייך מיט ענלאכע סכסוכים אין אנדערע אידישע קהלות. פארט ווערט וויניפעג פארדעכט פאר א מער קולטורעלער שטאָט . . . . ביי לייטן דערגרייכט עס גאנץ אפט ניט נאר צו ערנסטע שפאלטונגען מיט׳ם לוקות׳ן, נאר שפארט אויף אָן אין געריכט.

אזא מעשה האָט אנגעמלט פאסירט סט. לואיס, ווי עס ווערט געמעלדעט אין "שיקאגא דזשואיש קראָניקל". אנב האָט דאָרטן אינ׳ם סכסוך געשפילט אויף א ראָל רבי יעקב יוסף גראָדסקי, געוועזענער רב אין וויניפעג.

ווי דאָ צייטונג דערציילט, האָט רבי גראָדסקי, ניט אכטנדיק אויף די תקנות איינגעפירט פונ׳ם שטאָטיקן "וועד הכשרות", געוואָלט האָבן געקראָגן א פערטל סענט א פונט כשר׳ע פלייש פון צוויי שלאכט הייזער, קרינגדיק אויף זיין געהאלט פונ׳ם "וועד". לעצטן יאָר האָט מען אים אזוי אויסגעשלאָגן צייטווייליק פונ׳ם "וועד", ביז דער עניו וועט אונטערגעזוכט ווערן. רבי גראָדסקי איז דאן ארויסגעטראָטן קעגן דעם "וועד", און האָט געבראכט אָן אנדער שוחט, אברהם בערנשטיין פון שיקאגא. צו אים איז אויך צוגעשטאנען ב. דאָנפעלד, א געוועזענער מיטגליד פונ׳ם "וועד".

דער סכסוך האָט געפירט צו דעם, אז פיר קצבים האָבן זיך געווענדעט אין געריכט מיט דער פאָדערונג, אז דער "וועד הכשרות" זאָל ניט האָבן דאָס רעכט צו אסר׳ן זייער פלייש. אברהם שפאסער, איינער פון די קצבים, האָט געמאָנט פון דעם "וועד" 25 טויזנט דאָלאר שאדענערזאץ.

דער פראָצעס איז פארגעקומען לעצטן יוני 5טן, און דער ריכטער האָט ארויסגעגעבן דיר תביעות פון די קצבים, באר׳ד רעכטיקנדיק אזוי די האנדלונג פון דעם "וועד".

גלייכצייטיק האָט לואיס גאָלדמאן, פרעזידענט פונ׳ם "וועד־הכשרות, אנאָנסירט, אז רבי גראָדסקי ווערט ענ׳ראָלטיק אויסגעשלאָסן פונ׳ם "וועד", פאר שטערן ווען ארבעט. אין דער קאָנפערענץ וואָס האָט אנגענומען דעם באשלוס האָבן זיך באטייליקט פופציק דעלעגאטן פון 21 שולן.

בירגער פון אלבערטא דערוויילן היינט א נייע לעגיסלאטור

קאלגארי, אלטא., יוני 19. — די בירגער פון אלבערטא גייען היינט צום שטים קאסטן צו דערוויילן א נייע לעגיסלאטור. כאטש קיין ספעציעלע "אישוס" זיינען אין דעם קאמפיין ניטא, איז אבער דער קאמף א שפאנענדער, און, מען גלייבט, אז א גרויסע צאָל ווייליער וועט היינט גיין צום שטים־קאסטן.

בראונלים רעגירונג וועט דער זיג, וועלכער זי זי דערוואָרט צו האָבן ניט אנקומען אזוי גרינג, אין די לעצטע וואלן אין 1926 האָט די פארמערס פארטיי געוואונען 43 פון אלע 60 פלעצער. דאָס איז אבער גענוג צו דערוויילן א נייע לעגיסלאטור, אין די רייען פון די אפּאָזיציאָנעלע פארטייען. די פארמערס פארטיי האָט דאָן געראָטן בלויז 40 פלעצער, פון אלע שטערן. בעת אבער אין 1926 זיינען אין פעלד געווען 183 קאנדידאטן פאר 60 פלעצער, זיינען דאָ דאָס מאל בלויז 140 קאנדידאטן פאר 63 פלעצער, און אין 35 וואָל קרייזן וועלן די פארמערס קאנדידאטן האָבן קעגן זיך בלויז צו איין אפּאָנענט.

היינט וואלן אין ניו־בראָנסוויק

סט. דזשאָן, נ. דזש. יוני 19. — פראָווינציעלע וואלן וועלן היינט דורכגעפירט אין ניו־בראָנסוויק. "פראָהיבישאָן" איז איינע פון די פראגעס־אינ׳ם קאמפיין, — דער פירער פון דער ליבעראלער אפּאָזיציע, וו. פ. דזשאָנס, האָט צוגעזאָגט א פאלקס אפּשטימונג איבער דער פראגע, אויב ער וועט דערוויילט ווערן.

די קאָנסערוואטיווע רעגירונג פון פרעמיער בראָקסטער האָט אין לעצטן הויז גע־האָט 35 אנהייננגער צו 11 פאר דער אפּאָזיציע.

—(::)—

פאסאזשירן פון "פולאסקי" קוי מען מארגן

די פאסאזשירן פון דער שיף "פולאסקי" ווערן אנקומען אין וויניפעג מארגן, 7.15 נ.מ., מיט דער סי. ען. אר.

"טיימס" פארדאמט נייע טאריפן וואָס וועלן שעדיקן קאנאדער האנדל

ניו־יארק, יוני 19. — אין פארבינדונג מיט דעם ניי געשאפענעם טאריף געזעץ אין די פאראייניקטע שטאטן, האָט די "ניו־יארק טיימס" נעכטן געשריבן טיילווייז אין אן עדיטאריעל אז: "קאנאדע איז פאר א צייט געווען דער בעסטער קונה פון אמעריקע, און אז די שטארקסטע אנהייננגער פון הויכע טאריפן אויף אויסלענדישע סחורות וועלן מוזן צוגעבן אז דער אמעריקאנער עקספארט־האנדל איז א לעבנס־פראגע און א גרויסע אינטערעס פאר דעם וואוילזיין פון דער אמעריקאנער אינדוסטריע און פראָפּעריטעט. און אז אמעריקאנער פראָדוקטן זיינען שטענדיק ארויסגעשיקט געוואָרן אין א גרויסער מאס קיין קאנאדע.

"פרעמיער קינג איז פאר די סאמע פריינטלאכסטע באציאונגען מיט די פאראייניקטע שטאטן", — ווערט ווייטער געזאָגט אין דעם עדיטאריעל, "אוז אלס א ליבעראל און אָן אנהייננגער פון פריין האנדל פון וואָס ביידע לענדער קאנען א סך געווינען, אבער דער הויכער טאריף וועט אי ן א גרויסער מאס שעדיקן דעם האנדל צווישן די ביידע לענדער.

"פרעזידענט הואווער", — שרייבט די "ניו־יארק טיימס", "האָט אויסגעדריקט זיין צופרי אז דורך דער טאריף קאמפיסיע וועט ער קאנען נאכקומען די פראָטעסטן פון אנ־ערע פעלקער. זאָל ער דערפאר ניט פארלירן קיין צייט און ער זאָל באטראכטן דעם דאזיקן פאל מיט קאנאדע" — און א. וו.

"פאליטישער קעסל" הויבט זיך אָן צו קאָכן אין וויניפעג

מיט א צאָל נאָמינאציעס שוין געמאכט, און א צאָל וואָס קומען, פאנגט זיך דער פאליטישער קאמפּיין אין וויניפעג, ווי איבער׳ן גאנצן לאנד, שוין אָן אויף אן ערנסטן אופן.

סאוט וויניפעג, וואָס האָט שוין אין מר. ראָבערט ראָבלשערס א קאנסערוואטיוון קאנדידאט, האָט היינט א ליבעראלע נאָמינאציע קאנווענשאָן, וואָס וועט נאָמינירן דזש. ס. מעקראָרמיס, דעפּוטאט אין לעגיסלאטור פארלאמענט. די אר־בעטער פארטיי אין נאָך דערווייל ניט אנטשלאָסן וועגן נאָמינירן קאנדידאטן פאר סאוט און סאוט צענטער.

אין סאוט צענטער וויניפעג איז דער קאמפּיין שוין אין פולן שוואונג, ביידע קאנדידאטן, מר. קענעדי פון די קאָנסערוואטיוון, און מר. טאָרסאָן (דעפּוטאט) פון די ליבעראלן, האָבן שוין געעפנט זייערע קאמפּיין־קווארטירן.

אין נאָרט וויניפעג איז דערווייל נאָמינירט געוואָרן דער קאנדידאט פון דער ארבעטער פארטיי, א. א. היפּס. עס ווערט אבער דערוואַרטעט, אז די קאָנסערוואטיווען זאָלן מאָרגן נאָמינירן אַן דר. בלייק אין כמט זיכער צו קריגן די נאָמינאציע. די ליבעראלן, ווי אויס, האָבן ניט קיין חשק אויסצושטעלן א קאנדידאט אין דעם באציריק, כדי ניט צעשפּליטערן די אנטי־קאָנסערוואטיווע שטימען.

א שטיקל סענסאציע האָט היינט ארויס גערופן דער געשלעכטער אנאָנס פון דזש. מ. אייזעקס, אז ער האָט בדעה ארויסצושטעלן זיין קאנדידאטור אין נאָרט־וויניפעג, ווי אן אומאפּהייננגיקער קאָנסערוואטיווער קאנדידאט. דאָס וועט ער טאָן, זאָגט ער. אויף דער בקשה פון זיינע פריינט, און דערפאר וואָס די נאָרט־ענד קאָנסערוואטיוון האָבן אָנגענומען א באַשלוס ניט צו נאָמינירן איינעם וואָס וואוינט ניט אין דער נאָרט־ענד פאר די לעצטע עוויי יאָר, וואָס שליסט אים אויס פון נאָמינאציע.

אידישער טעאטער "סירקוויט" ארגאניזירט פון אקטיאָרן, איינשליסנדיק וויניפעג

אידישע אקטיאָרן יוניאָן וועט האָבן דער אויפזיכט — טרופּעס וועלן זיך בייטן, שפּלנדיק צו פיר וואָכן אין יעדן איינעם פון אכט פונקטן איינגעשלאָסן אין דעם "סירקוויט"

(ספּעציעלע טעלעגראמעס צו "דאס אידישע וואָרט" פון "איטא")

ניו־יארק, יוני 19 (איטא). — א אידישער טעאטער "סירקוויט", וואָס זאָל איינשליסן אכט שטעט אין די פאראייניקטע שטאטן און קאנאדע, וועט געגרינדעט ווערן פאר דעם קומענדיקן טעאטער סעזאָן, לויט א רעזאָלוציע אנגענומען פון דער אידישער אקטיאָרן יוניאָן אויף א פאראמלונג געכטן אוונט.

די שטעט וואָס ווערן איינגעשלאָסן אין דעם "סירקוויט" זיינען: באסטאָן, נו־ארק, פּיטסבורג, קלעוולאנד, דעטראָיט, סט. לואיס, מאָנטרעאל, טאָראנטאָ און וויניפעג.

יעדע טרופּע וועט שפּילן דורכן סעזאָן בלויז צו פיר וואָכן אין יעדן פונקט, און אין אין טרופּע פארענדיקט איר טערמין אין אין פונקט, קומט אָן אָן אנדערע אויף איר ארט. אזוי וועט יעדער פונקט האָבן אין פארלויף פונ׳ם טעאטער סעזאָן אכט באזונדערע טרופּעס. אנשטאט דעם אָן איינע זאָל אפּשטיין אויף אן ארט דעם נאנצן סעזאָן.

האלב פון די געהאלטן פון די אקטיאָרן אין די דאָזיקע טרופּעס וועלן גאראנטירט ווערן פון דער אידישער אקטיאָרן יוניאָן.

—(::)—

"פאליטישער קעסל" הויבט זיך אָן צו קאָכן אין וויניפעג

מיט א צאָל נאָמינאציעס שוין געמאכט, און א צאָל וואָס קומען, פאנגט זיך דער פאליטישער קאמפּיין אין וויניפעג, ווי איבער׳ן גאנצן לאנד, שוין אָן אויף אן ערנסטן אופן.

סאוט וויניפעג, וואָס האָט שוין אין מר. ראָבערט ראָבלשערס א קאנסערוואטיוון קאנדידאט, האָט היינט א ליבעראלע נאָמינאציע קאנווענשאָן, וואָס וועט נאָמינירן דזש. ס. מעקראָרמיס, דעפּוטאט אין לעגיסלאטור פארלאמענט. די אר־בעטער פארטיי אין נאָך דערווייל ניט אנטשלאָסן וועגן נאָמינירן קאנדידאטן פאר סאוט און סאוט צענטער.

אין סאוט צענטער וויניפעג איז דער קאמפּיין שוין אין פולן שוואונג, ביידע קאנדידאטן, מר. קענעדי פון די קאָנסערוואטיוון, און מר. טאָרסאָן (דעפּוטאט) פון די ליבעראלן, האָבן שוין געעפנט זייערע קאמפּיין־קווארטירן.

אין נאָרט וויניפעג איז דערווייל נאָמינירט געוואָרן דער קאנדידאט פון דער ארבעטער פארטיי, א. א. היפּס. עס ווערט אבער דערוואַרטעט, אז די קאָנסערוואטיווען זאָלן מאָרגן נאָמינירן אַן דר. בלייק אין כמט זיכער צו קריגן די נאָמינאציע. די ליבעראלן, ווי אויס, האָבן ניט קיין חשק אויסצושטעלן א קאנדידאט אין דעם באציריק, כדי ניט צעשפּליטערן די אנטי־קאָנסערוואטיווע שטימען.

א שטיקל סענסאציע האָט היינט ארויס גערופן דער געשלעכטער אנאָנס פון דזש. מ. אייזעקס, אז ער האָט בדעה ארויסצושטעלן זיין קאנדידאטור אין נאָרט־וויניפעג, ווי אן אומאפּהייננגיקער קאָנסערוואטיווער קאנדידאט. דאָס וועט ער טאָן, זאָגט ער. אויף דער בקשה פון זיינע פריינט, און דערפאר וואָס די נאָרט־ענד קאָנסערוואטיוון האָבן אָנגענומען א באַשלוס ניט צו נאָמינירן איינעם וואָס וואוינט ניט אין דער נאָרט־ענד פאר די לעצטע עוויי יאָר, וואָס שליסט אים אויס פון נאָמינאציע.

מען פארגינט ניט איינעם ניט נאָר דאָס לעבן, נאָר אפילו ניט דעם טויט, — איז די מיינונג פון גערעטעטן פון טייך זעלבסטמערדער

ניט באשערט געווען האלטער דזשאנסאָנען צו "חנאה האָבן פון זיין לעבן", — לויט זיין וואונש, אין א שטיל און רואיקן קבר. איצט דארף ער זיך נאָך פארענטפערן פאר׳ן געריכט פארוואָס ער האָט זיך אזוי שטארק פארליבט אין יענער וועלט, ווען ער האָט מיט א פאר טעג צוריק, געמאכט א פארזוך צו קומען אהין מיט׳ן וואסער.

דערווייל ווייסט קיינער ניט פארוואָס מר. דזשאנסאָן האָט געמאכט א פארזוך צו באנגיין זעלבסטמערד. עס איז בלויז באקאנט אז ער האָט זיך אריינגעוואָרפן אין אסיניבאין טייך פון דער רעגיירונג פון ווינניפעג. מיט׳ן מיין סט. בריק און ער איז גערעטעט געוואָרן פון צוויי יונגע, מונטערע גוט־שווימענדיקע בחורים, און ער איז אָפּגעפירט געוואָרן אין דזשענעראל שפּיטאל.

נעכטן איז ער דערשינען אין שטאָטיקן פאליציי געריכט אויף דער קלאגע פון זעלבסטמערד פארזוך. זיין פראָצעס איז אָפּגעלייגט געוואָרן ביז׳ן 23 יוני ווען ער וועט דארפן דערשיינען פאר׳ן ריכטער און געבן אים א גענויע דערקלערונג פארוואָס עס ציט אים אזוי שטארק אין גן־עדן אריין.

—(::)—

סטאָרס זיינען געבליבן אָפן נעכטן

גראָסערי סטאָרס, מיט׳ זייער קליינע אויסגאמאָי, זיינען געבליבן אָפן נעכטן א נאנצן טאָג, ניט געקוקט אויף דעם נייעם "בייליאָו" וועגן שליסן די סטאָרס מיטוואָך נאָך האלבן טאָג. דיי גרעסערע סטאָרס, איינשליסנדיק די "טשיין סטאָרס" האָבן זיך אנטזאגט פון נאָכצופאָלגן דעם "בייליאָו", אזוי לאנג ווי די קלענערע סטאָרס פארבלייבן אָפן.

די שטאָט האָט ניט אנגענומען קיין שום מיטלען אריינצוווינגען דעם געזעץ, אדער צו באשטראָפן די שולדיקע.

ס. וו. דזשייקאָב וועט אפשר קומען צו בית־יתומים פייערונג

לויט א טעלעגראמע וואָס א. אסאָווסקי סופּעראינטענדענט פון בית־יתומים האָט געקראָגן פון מאָנטרעאל, וועט אפשר ס. וו. דזשייקאָבס, אידישער דעפּוטאט, אין לעצטן פארלאמענט, קומען אהער צוזאָמען מיט אלען בראנפמאן צו דער בית־יתומים וובילייי פייערונג. זיי ווערן דאָ דערוואַרטעט דעם זונטאג אינדערפרי.

ווי מר. אסאָווסקי מעלדעט, וועט די געלעגנהייט פון מר. בראנפמאנס באזוך אויסגענוצט ווערן פאר דער אויסטיילונג פון דער בראנפמאן סטיפּענדיע צו די בעסט אויסגעצייכנטע אין אידישע לאנד דים קינדער פון ת״ת און בית־יתומים.

אידן ווערן ווייניק באשעפטיקט אויף סאָוועטישע אייזנבאנען, זאָגט "שטערן"

מאסקווע, יוני 19 (איטא). — אידישע ארבעטער ווערן ניט אנגענומען אויף די סאָוועטישע אייזנבאנען, באקלאָגט זיך דער באַרקאָווער "שטערן".

די צייטונג צייגט אָן, אז בלויז 1.581 אידן זיינען באשעפטיקט אויף די אוקראיניש אייזנבאנען, פון א סך־הכל פון 181 טויזנט ארבעטער. דאָס איז אן אובדאיוטנדיקער פּראָצענט, און די אויסזיכטן אויף א פארגרעסערונג זיינען נישטיקע, צוליב דער ניט־גינסטיקער צו דער פראגע שטעלונג פון די לאָקאַלע קאָמוניסטישע פירער.

די צייטונג פארערט, אז די וואָס דער־לאָזן ניט צו דער באשעפטיקונג פון אידן אין זעלבסטמערד, עס איז בלויז צו באגיין זעלבסטמערד.

די צייטונג צייגט אָן, אז אין בלויז 1.581 אידן זיינען באשעפטיקט אויף די אוקראיניש אייזנבאנען, פון א סך־הכל פון 181 טויזנט ארבעטער. דאָס איז אן אובדאיוטנדיקער פּראָצענט, און די אויסזיכטן אויף א פארגרעסערונג זיינען נישטיקע, צוליב דער ניט־גינסטיקער צו דער פראגע שטעלונג פון די לאָקאַלע קאָמוניסטישע פירער.

די צייטונג פארערט, אז די וואָס דער־לאָזן ניט צו דער באשעפטיקונג פון אידן אין אייזנבאנען זאָלן פּראָצעסירט ווערן, און אז דער באשלוס פון דער רעגירונג ווערן אריינגעזאָגט מער אידן אין דער אייזנבאן ארבעט זאָל דורכגעפירט ווערן אין לעבן.

—(::)—

א. פאדלישעווסקי טויט

ווארשע, יוני 19 (איטא). — אברהם פאדלישעווסקי איז דאָ געשטאָרבן אין עלטער פון 68 יאָר. ער איז געווען אן אנגעזעענער צייוניסטישער פירער אין דער פארזיצער פון "האיאָם" אין פּוילן.

אידישער קאָמיטעט פאר היפּסן פארמירט

פאקטיש אלע פארזאמלטע אין י. מ. ה. א. זאָל, אויפ׳ן רוף פון די אידישע שמיצער פון א. א. היפּסעס קאנדידאטור, לעצטן אוונט, האָבן צוגעזאגט צו ארבעטן ענערגיש פאר זיין דערוויילונג. און א שטארקער קאָמיטעט איז פארמירט געוואָרן. זיצונגען וועלן איצט פארקומען יעדן מיטוואָך אוונט, אין י. מ. ה. א. זאָל, ביז די וואלן, און דער קאָמיטעט בעט אלעמען וואָס זיינען גרייט צו העלפן אין דער ארבעט צו קומען אין אנשליסן זיך.

—(::)—

פארטרעטער פון מושב זקנים אויף זיין יערלאכן טויר

מר. סארנער, סופּעראינטענדענט פון מערב קאנאדער מושב זקנים, איז הייט־נט ארויסגעפאָרן אויף זיין יערלאכן טויר אין בער דער וועסט. ער וועט באזוכן אלע אידישע ישובים פון מערב קאנאדע, איינ׳ן שליסנדיק אויף א גרויסע צאָל דיקלעגערע פונקטן, אין די אינטערעסן פון דעם אנשטאלט.

די פארוואלטונג פון מושב־זקנים בעט דעם אידישן עולם פון מערב קאנאדע אויפצונעמען זייער פארטרעטער בכבוד און בייטראגן מיט א בריטער האנט זיין ער חלק פאר׳ן אויפהאלט פונ׳ם אנ־שטאלט.

—(::)—

רעוואָלוציע אין באָליוויע אָנגעפירט פון קאָמוניסט

בוענאס אייערעס, ארגענטינע, יוני 19. — אן ערנסטער אויפשטאנד קומט פאר אין באָליוויע, כאָטש אפיציעלע רעגי־רונגס באריכטן זוכן צו מינימיזירן זיין באדייטונג. עס ווערט דאָ באריכטעט, אז די רעוואָלוציאָנערן האָבן פארכאפּט ווי׳ל אזאָן, ביי דער ארגענטינישער גענזע, און גרייטן זיך צו מארשירן ווייטער.

דער אויפשטאנד ווערט אָנגעפירט פון ראָבערטאָ הינאָסאזאָ, וועלכער איז פאר די לעצטע זיבן יאָר געווען באקאנט ווי א קאָמוניסטישער אגיטאטאָר.

זאָגט אז אינדישע מוסולמאנער זיינען פאראינטערעסירט אין כותל מערבי פראגע

ירושלים, יוני 19 (איטא). — די אראבישע צייטונג "אלהאיאט" מעלדעט, אז דער סעקרעטאר פונ׳ם מוסולמאנישן ראט אין אינדיע האָט טעלעגראפירט צו דער אראבישער עקזעקוטיווע, אז דעלעגאטן וועלן ארויסגעשיקט ווערן פון אינדיע צו דער זיצונג פון דער כותל־מערבי קאמיסיע, כדי צו איבערצוגעבן איר "די וואונ־שען פון זיבעציק מיליאָן מוסולמאנער אין אינדיע אין דער פראגע וואָס אינטערעסירט די נאנצע מוסולמאנישע וועלט".

—(::)—

קינד דערטרינקט זיך אין וואנע בעת עלטערן שפּילן אין קארטן

דעטראָיט, מיש. יוני 19. — דער 10־חדשיק׳דיקער זון פון מר. און מרס. האָר־נער האָט זיך דערטרונקען אין א וואנע, בעת די עלטערן האָבן געשפּילט קארטן.

מר. און מרס. האָנער, מיט זייער ער־פה׳לע, זיינען געקומען צו נאסט צו מר. און מרס. גערקען. מען האָט פאר׳ן קינד אויסגעבעטן די וואנע און עס דארט אויעק־גלייגט שלאפן, בעת די עלטערן האָבן זיך אויעקגעזעצט שפּילן ברידזש. דאָס קינד האָט ציפעליק אָפּגעדרייט דעם קראנט פון וואנע און איז דערטרונקען געווארן.

געוועזענער אראבישער פאליציסט ארעסטירט אין יפו

זאָל האָבן אטאקירט סקאטן אויס נקמה

(ספּעציעל פאר "דאס אידישע וואָרט")

ירושלים, יוני 19 (איטא). — אן אפּגעזעגטער אראבישער פאליציסט אין יפו איז ארעסטירט געווארן אויפ׳ן פארדאכט, אז ער האָט געמאכט א פארזוך צו דערמאָרדן דעם תל־אביב׳ער סופּער־אינטענדענט סקאָט, וועלכער איז פאר־וואונדעט געווארן אין יפו דיינסטאג נאָך די הינרעכטונגען אין עכו.

דער דאָזיקער געוועזענער פאליציסט, גלויבט מען, האָט זיך געשוואָרן צו נעמען נקמה, ווייל סקאָט האָט אים אָפּגעזאָגט, אין ער האָט זיך באנוצט מיט דעם טומל דיינסטאג דורכצופירן דעם אקט פון נקמה.

סקאָט איז אויסער געפאר, — די וואונד איז ניט קיין ערנסטע. די מוסולמאנישקריסטלאכע געזעלשאפט פון יפו האָט אין א ברוין פארזיכערט, אז זי האָט גארנישט ניט צו טאָן מיט דעם פארברעכן.

—(::)—

אידישער קאָמיטעט פאר היפּסן פארמירט

פאקטיש אלע פארזאמלטע אין י. מ. ה. א. זאָל, אויפ׳ן רוף פון די אידישע שמיצער פון א. א. היפּסעס קאנדידאטור, לעצטן אוונט, האָבן צוגעזאָגט צו ארבעטן ענערגיש פאר זיין דערוויילונג. און א שטארקער קאָמיטעט איז פארמירט געוואָרן. זיצונגען וועלן איצט פארקומען יעדן מיטוואָך אוונט, אין י. מ. ה. א. זאָל, ביז די וואלן, און דער קאָמיטעט בעט אלעמען וואָס זיינען גרייט צו העלפן אין דער ארבעט צו קומען אין אנשליסן זיך.

—(::)—

פארטרעטער פון מושב זקנים אויף זיין יערלאכן טויר

מר. סארנער, סופּעראינטענדענט פון מערב קאנאדער מושב זקנים, איז הייט־נט ארויסגעפאָרן אויף זיין יערלאכן טויר אין בער דער וועסט. ער וועט באזוכן אלע אידישע ישובים פון מערב קאנאדע, איינ׳ן שליסנדיק אויף א גרויסע צאָל דיקלעגערע פונקטן, אין די אינטערעסן פון דעם אנשטאלט.

די פארוואלטונג פון מושב־זקנים בעט דעם אידישן עולם פון מערב קאנאדע אויפצונעמען זייער פארטרעטער בכבוד און בייטראגן מיט א בריטער האנט זיין ער חלק פאר׳ן אויפהאלט פונ׳ם אנ־שטאלט.

—(::)—

רעוואָלוציע אין באָלי־וויע אָנגעפירט פון קאָמוניסט

בוענאס אייערעס, ארגענטינע, יוני 19. — אן ערנסטער אויפשטאנד קומט פאר אין באָליוויע, כאָטש אפיציעלע רעגי־רונגס באריכטן זוכן צו מינימיזירן זיין באדייטונג. עס ווערט דאָ באריכטעט, אז די רעוואָלוציאָנערן האָבן פארכאפּט ווי׳ל אזאָן, ביי דער ארגענטינישער גענזע, און גרייטן זיך צו מארשירן ווייטער.

דער אויפשטאנד ווערט אָנגעפירט פון ראָבערטאָ הינאָסאזאָ, וועלכער איז פאר די לעצטע זיבן יאָר געווען באקאנט ווי א קאָמוניסטישער אגיטאטאָר.

זאָגט אז אינדישע מוסולמאנער זיינען פאראינטערעסירט אין כותל מערבי פראגע

ירושלים, יוני 19 (איטא). — די אראבישע צייטונג "אלהאיאט" מעלדעט, אז דער סעקרעטאר פונ׳ם מוסולמאנישן ראט אין אינדיע האָט טעלעגראפירט צו דער אראבישער עקזעקוטיווע, אז דעלעגאטן וועלן ארויסגעשיקט ווערן פון אינדיע צו דער זיצונג פון דער כותל־מערבי קאמי־סיע, כדי צו איבערצוגעבן איר "די וואונ־שען פון זיבעציק מיליאָן מוסולמאנער אין אינדיע אין דער פראגע וואָס אינטערעס־סירט די נאנצע מוסולמאנישע וועלט".

—(::)—

קינד דערטרינקט זיך אין וואנע בעת עלטערן שפּילן אין קארטן

דעטראָיט, מיש. יוני 19. — דער 10־חדשיק׳דיקער זון פון מר. און מרס. האָר־נער האָט זיך דערטרונקען אין א וואנע, בעת די עלטערן האָבן געשפּילט קארטן.

מר. און מרס. האָנער, מיט זייער ער־פה׳לע, זיינען געקומען צו נאסט צו מר. און מרס. גערקען. מען האָט פאר׳ן קינד אויסגעבעטן די וואנע און עס דארט אויעק־גלייגט שלאפן, בעת די עלטערן האָבן זיך אויעקגעזעצט שפּילן ברידזש. דאָס קינד האָט ציפעליק אָפּגעדרייט דעם קראנט פון וואנע און איז דערטרונקען געווארן.

בשר־כשר סכסוך אין סט. לואיס שפארט אָן אין געריכט; ריכטער הייסט גוטן האנדלונג פון וועד־הכשרות

וויניפעגער בשר־כשר סכסוך זעט אויס ווי א קינדער שפיל אין פארגלייך מיט ענלאכע סכסוכים אין אנדערע אידישע קהלות. פארט ווערט וויניפעג פארדעכטן פאר א מער קולטורעלער שטאָט . . . . ביי לייטן דערגרייכט עס גאנץ אפט ניט נאר צו ערנסטע שפאלטונגען מיט׳ם לוקות׳ן, נאר שפארט אויף אָן אין געריכט.

אזא מעשה האָט אנגעמלט פאסירט סט. לואיס, ווי עס ווערט געמעלדעט אין "שיקאגא דזשואיש קראָניקל". אנב האָט דאָרטן אינ׳ם סכסוך געשפּילט אויף א ראָל רבי יעקב יוסף גראָדסקי, געוועזענער רב אין וויניפעג.

ווי דאָ צייטונג דערציילט, האָט רבי גראָדסקי, ניט אכטנדיק אויף די תקנות איינגעפירט פונ׳ם שטאָטיקן "וועד הכשרות", געוואָלט האָבן געקראָגן א פערטל סענט א פונט כשר׳ע פלייש פון צוויי שלאכט הייזער, קרינגדיק אויף זיין געהאלט פונ׳ם "וועד". לעצטן יאָר האָט מען אים אזוי אויסגעשלאָגן צייטווייליק פונ׳ם "וועד", ביז דער עניו וועט אונטערגעזוכט ווערן. רבי גראָדסקי איז דאן ארויסגעטראָטן קעגן דעם "וועד", און האָט געבראכט אָן אנדער שוחט, אברהם בערנש